

Bona Baana

KANSARME JONGEREN IN OOST AFRIKA

December 2022
nummer 46

n i e u w s b r i e f

Beste vrienden en vriendinnen,

Het staartje van het jaar is weer in zicht. Voortaan krijgt u van ons een maal per jaar de nieuwsbrief gemaild, in december. We hebben het afgelopen jaar wederom prachtige projecten kunnen ondersteunen, zowel voor Mcafs (Masanafu child and family support) als voor Mirembe Girls in Uganda. Met dank aan onze donateurs, vrijwilligers en organisaties.

Verder in deze nieuwsbrief lees je ervaringen van Yvon van Lankveld die net terug is van een werkreis naar Rwanda en Uganda. Dus ook een update van onze projectpartner in Rwanda. In haar verhaal wordt het duidelijk dat Corona in deze landen veel ontwikkelingen tot stilstand heeft gebracht. De impact van Covid is daar ontzettend groot!

Wij wensen jullie een geweldig mooi en gezond nieuw jaar toe!

In memoriam Fred Kasigwa

Op 8 mei 2022 is de oprichter van People for People, Fred Kasigwa plotseling overleden. Hij werd 54 jaar. Wij zijn geschokt door het vroege heengaan van deze man die nog volop plannen had. Hij had inmiddels wat afstand genomen van deze NGO om zich toe te wijden aan zijn corebusiness, zaden en koffie. Op het land van zijn ouders in het zuiden van Rwanda kwam hij op voor de gemarginaliseerden, het Pygmeeëvolk de Twa. Wij kennen Fred van net na de genocide in 1994 toen hij geregeld van zijn vluchtland Uganda naar zijn thuisland reisde en zag dat er kinderen en jongeren ontheemd door de straten van Kigali zwierven. Hij heeft zich vanaf dat moment ingezet voor deze kinderen en ook projecten geïnitieerd om de kloof tussen de Hutu en Tutsi oftewel de "survivors", de "refugees" en de "ex-prisoners" te dichten.

Wij gaan deze man met een groot rechtvaardigheidsgevoel nog erg missen.

Huishoudelijk afval-management, Mcafs, Uganda

Dit veelomvattende project gaat over het scheiden, het verwerken en het recyclen van huishoudelijk afval. Hiermee wordt werkgelegenheid gecreëerd voor jongeren en vrouwen. Het zal de gezondheid bevorderen van mensen die leven in schaarste. Het upcyclen van afval zal de waardeloze massa omzetten tot een bron van inkomsten en voedselzekerheid waarborgen.

Om afvalbeheer in stedelijke gebieden succesvol te laten zijn moet een gedragsverandering plaats gaan vinden. Juist de woonwijken bewoond door mensen met een laag inkomen zijn niet goed gepland in termen van vuilsortering. Jongeren gaan papier, plastic en metaal verzamelen voor upcycling en verkoop. Er wordt een koppeling van afvalproducenten en gebruikers gerealiseerd als duurzame keten van afvalverwerking. Door stadslandbouw te initiëren bij 60 gezinnen zal het voedselzekerheid opleveren aan minstens 240 mensen. Het kweken van zwarte soldatenvliegen op het afval genereert eiwit voor veevoer. Het gebruik van mobiele handwasstations in gemeenschappen geeft bescherming tegen bacteriën en

stinkende verkeersstroom daar ben ik niet voor. Maar het gaat niet anders. Een Uber is vooral ook veilig want de criminaliteit neemt toe. Dat is niet vreemd natuurlijk want na Corona zijn de kosten voor levensonderhoud enorm gestegen. Veel kleine ondernemers hebben het niet gered en trokken naar het platteland om het land te bewerken, om zo een maaltje bij elkaar te scharrelen. Met Ebola als nieuwe dreiging cancelen toeristen hun reis. De mensen hier hebben het echt moeilijk. Het land zit echt in een crisis. Zo ken ik Uganda niet, ik heb me altijd veilig gevoeld. Nu moet ik zelfs overdag meer op mijn hoede zijn.

Ook hebben de projectpartners van Bona Baana het erg moeilijk. Scholen zijn bijna twee jaar gesloten geweest. Sommige vakopleidingen zijn nog niet heropend, men kijkt de situatie nog even aan. Toch ontstaan er ook mooie nieuwe initiatieven.

MCAFS, Masanafu. Voor kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs is een Speed scholingsprogram ontwikkeld: in een jaar leren zij de lesstof van 3 jaar. Dus de twee jaar die ze gemist hebben plus het leerjaar waar ze momenteel volgens hun leeftijd op behoren te zitten. Dit vereist wel een goede begeleiding. Ouders worden gevraagd hier actief aan mee te doen.

Een ander voorbeeld is dat er een tweeweekse training verplicht is gesteld door de regering voor meiden die in Saoedi-Arabië willen gaan werken. Deze jonge dames komen als huishoudelijke hulp in een totaal andere wereld terecht. Zij kennen de meeste huishoudelijke apparaten niet, kennen de eetgewoonten van daar niet, kunnen niet met een grote geldsom omgaan en weten niet wat hun rechten zijn.

Het is zéker niet de bedoeling om deze jonge vrouwen te rekruteren maar de belofte van gouden bergen lonkt, ze gaan toch wel. Dan is het beter om hen maar wat wijsheid mee te geven en hopen dat ze later veilig naar huis terugkeren.

Soldierflyfarm

Het huishoudelijke afvalproject dat we in samenwerking met de Wilde Ganzen ondersteund hebben, belooft veel! Nicolas Yiga van Mcafs heeft me meegenomen langs de black soldierflies farm waar uit het groenafval maden tot veevoer wordt omgezet. Onfris zul je denken, en zo ruikt het ook! Maar het is zeker winstgevend. [Filmpje, maden!](#)

Ik was in de gelegenheid om met Marieke Janssen mee te rijden naar de noordelijke steden Gulu en Kitgum, bijna tegen de grens van Zuid-Sudan. Zij werkt voor een Belgische NGO die traumaverwerking organiseert voor slachtoffers van de Lord Resistance Army (LRA).

Indrukwekkend! Ik ben heel wat meer te weten gekomen over de akelige 20 plus jaren waar het LRA onder leiding van Joseph Kony dit immense gebied in de greep hield. Dat de Ugandese regering hier ook een duidelijke rol in had was mij niet bekend. In Kitgum heb ik een bezoek gebracht aan het National Memory & Peace Documentation centre. Een prachtige verhelderende expositie!

Terug in Kampala heb ik het graf van Lydia Kamyá, de oprichter van Mirembe girls bezocht. Het was fijn om een bloemetje bij haar graf neer te kunnen leggen. Zoals beloofd heb ik het extra geld dat er door een crowdfund actie binnenkwam besteed aan rijst en suiker voor de nabestaanden. Dit was de wens van de dochters en weduwnaar van Lydia. Zij zijn erg blij met een steuntje in de rug in deze moeilijke tijden.

24 November, Ebola

Eind oktober terwijl ik nog midden in de projectbezoeken zat kwam Ebola naar Uganda. Sterker nog: er was een haard van besmettingen in Masanafu, precies in de gemeente waar ik projecten bezocht. Ik wilde nog basisscholen bezoeken die Bona Baana in het kader van Early childhood education ondersteund heeft. Maar omdat het aantal besmettingen fors toenam en er mogelijk een lockdown van Kampala zou komen besloot ik eerder weg te gaan. Ik heb vervolgens mijn hele reis omgezet met het gevolg dat ik van een aantal projectpartners geen afscheid heb kunnen nemen.

Er zijn in Uganda mensen die beweren dat de ernst van Ebola een politiek spel is. Dat Uganda de ziekte erger voor doet komen om buitenlandse donoren binnen te halen. Daar is misschien wel iets van waar. Het geeft in ieder geval het wantrouwen in de regering weer. Afijn, ik ben veilig het land uitgekomen richting Rwanda.

Wij waren gewend om vooruitgang te zien bij onze projectpartners. Jaar na jaar groeiden zij en konden ze steeds meer jongeren bereiken.

Deze keer is het anders: alle projecten moeten opkrabbelen na twee jaar stilstand veroorzaakt door Covid-19. Iedereen kampt met verminderde inkomsten, men kan leerkrachten niet betalen, ouders van leerlingen houden niets over om aan schoolgeld te voldoen en er is grote onzekerheid over aanbestedingen. De activiteiten zijn minder in aantal, maar ze doen wat ze kunnen binnen de mogelijkheden en dat doen ze goed.

Mirembe, Nsanvu. Op het platteland van Nsanvu is de basisschool opnieuw gestart met minder leerlingen. Voor Covid waren er ruim 240 en nu slechts 80!

Zij krijgen les van vier nieuwe jonge leerkrachten. [Filmpje! Eindejaars dansje.](#)

In januari start het Vocational Training Center met cookery/bakery. Er is een nieuwe oven en kooktoestel gebouwd gefinancierd door Bona Baana. Hairdressing, tailoring en woodwork worden ook opgepakt. Onderhoud aan de gebouwen en meubilair is nodig. De accu van de zonnepanelen is gestolen door afwezigheid van toezicht tijdens corona.

Monica, de middelste dochter van Lydia

Mirembe, Zzana

Op de compound van de school in Kampala is het een drukte van jewelste. Peuters dartelen rond en meiden zijn bezig met hun bak- en naaiopleiding. Het einde van het jaar nadert en men oefent op de opleiding tot kleuterleidster nog eens voor het [eindejaarsfeestje](#). Ik heb 25 kilo leesboeken voor jongeren meegenomen die gretig aftrek vonden. Dank [Read to grow](#) voor deze mooie boeken. Het is heerlijk voor de leerlingen die intern verblijven om eens wat anders onder hun neus te krijgen.

Deze organisatie is super gemotiveerd om Lydia's nalatenschap voort te zetten.

People for People, Rwanda

Het vliegveld van Rwanda heeft grote camera's op de binnenkomers gericht die direct je lichaamstemperatuur af kunnen lezen. Ze pikken je er zo uit als je verhoging hebt. Mooi mazzel dat ik op dat moment geen opvlieger had.

Die eerste week hier werd ik compleet in beslag genomen door het verdriet van de vrijwilligers van People for People. Het overlijden van Fred Kasigwa is een grote klap voor hun.

Ondanks de voedselvergiftiging die ik opliep en daardoor een aantal dagen aan bed en hostel gekluisterd ben geweest, heb ik toch de projecten in Kayonza en Huye nog kunnen bezoeken.

Kayonza

Op de middelbare school is er flinke vooruitgang geboekt met de afwerking van de gebouwen. Het bio-toilet functioneert en er is een keuken in aanbouw. [Filmpje schoolcompound](#)

Jongeren waren zoals overal te verlegen om met een Muzungu, een blanke, te praten. Na wat fotomomentjes en even uit het oog van de leerkrachten werden ze losser. Ik had een paar blokfluiten afgeleverd en leerkrachten gingen daar enthousiast mee aan het spelen. Een geluk dat ze al een aantal muziekboekjes hebben.

Huye

Een paar dagen later hadden we een emotionele dag in Huye, in het zuiden van Rwanda. Hier heb ik andere medewerkers van PFP, de Batwa en Fred's farm bezocht. Overall moesten mensen huilen vanwege het verlies van Fred.

Leerlingen van het Titus Brandsma college in Velp hadden een goede doelenmarkt georganiseerd voor de Batwa, pygmeeën. Ik heb de opbrengst hiervan aan het stamhoofd gegeven, zie foto met de teil en de zeep. Dit als symbool om hygiëne maatregelen te bevorderen. De vijf verantwoordelijke vrouwen van het dorp gaan het verdelen over alle gezinnen in deze gemeenschap.

Het was bijzonder om hier te zijn bij deze gemarginaliseerde mensen waar Fred zo veel om gaf. [Filmpje, zang/dans!](#)

Festival Di-Vers

Op dit jaarlijks multicultureel ontmoetingsfestival aan de rand van de Ooijpolder verzorgt Bona Baana de kinderactiviteiten. De dag belooft wat het weer betref niet veel goeds: met zeilen vastgeknoopt tegen de regen leek het in eerste instantie mee te vallen en de zon scheen nog in de ochtend. Maar tien minuten voor de opening barstte de hemel open. Na 4 keer onze spullen en spellen veilig te hebben gesteld en ook zelf onder zeilen te schuilen, was de lol er wel van af. Toch wist iedereen de moed erin te houden, bewonderingswaardig! En dank jullie wel lieve vrijwilligers. Waar zouden we zijn zonder jullie?

[Kijk hier naar de terugblik van de dag.](#)

Boomshakalak soundsystem winter vegan BBQ

Komen jullie even langs bij onze marktkraam? Het gaat een heerlijke dag worden in reggae sfeer. Op woensdag 28 december staan we in Waalhalla van 14.u tot ongeveer 20.u. We hebben nieuwe Afrikaanse spulletjes om te verkopen en ook zaadbommetjes om de tuin te sieren met biologische bloemen.

Macka B, de positieve Rasta brengt zijn [gezonde boodschappen](#) sprankelend. Deze kerstvakantie komt Macka met zijn Roots Ragga Band met een minivan uit de U.K. naar Nijmegen om ons te vragen 'Do you feel irie?' Dat wil je niet missen! [Koop hier je ticket.](#)

DoelShop.nl

Wij proberen op allerlei manieren geld bij elkaar te krijgen want alle beetjes helpen. Via [DoelShop.nl](#) kun je gratis doneren door te shoppen bij alle aangesloten webshops. **Hoe kies ik dan voor Bona Baana?** Als je een specifiek goed doel wil kiezen, log je eenmalig in. Vervolgens begint het proces automatisch waarbij je eerst de keuze krijgt voor Bona Baana en je daarna je favoriete webshops kunt afstruinen.

Zelf je actie aanmaken bij PIF

Pay it Forward verbindt mensen met [non-profits](#) en maakt het mogelijk dat iedereen mee kan werken aan een betere wereld. Het concept is simpel: Pay it Forward voor iemand anders, doe goed samen met anderen, lokaal en globaal.

INKOMSTEN 2022

Donaties 17/12 t/m 30/11	€ 4.266,50
PIF world	€ 1.127,40
Basta Afvalverwerking MCAFS	€ 1.500,-
Hobby en snuffelmarkt Ooij	€ 133,61
Paasmarkt Oriëntalis	€ 294,40
Emmaus Wageningen Mirembe	€ 750,-
Emmaus Haarzuilens MCAFS	€ 4.000,-
Emmaus Haarzuilens PFP	€ 2.750,-
Diaconie Kerkdriel	€ 500,-
Titus Brandsma Velp markt Twa	€ 101,-
Festival Di-Vers	€ 370,-
Jam van Hanneke	€ 55,-
Flessenactie De Witt	€ 410,-
Flessenactie AH Groeneweg	€ 139,25
Restaurant Oortjeshikken	€ 1.000,-
Schenking Fam Meertens	€ 1.380,-
Refter, stichting Memuku	€ 200,-

Totaal € 18.977,16

UITGAVEN (projectondersteuning)

(incl. bankkosten €25,00 per transactie buitenland)

MCAFS ism Wilde ganzen;	€ 10.000,-
Mirembe Post Corona opstart	€ 6.241,-
People for People;	€ 101,-

Totaal € 16.342,-

Word donateur:

voor minimaal € 10,- per jaar blijft u het Bona Baana nieuws ontvangen en ondersteunt u projecten voor kansarme jongeren in Oost Afrika. Giften zijn aftrekbaar van de belasting.

Colofon

Stichting Bona Baana ondersteunt lokale organisaties in Oost Afrika die zich inzetten voor kansarme jongeren

Hoe werken wij?

Bona Baana:

- * is een intermediair tussen haar partners en de juiste sponsors
- * haakt in op initiatieven van haar partners
- * organiseert diverse benefiet activiteiten
- * organiseert sponsoracties
- * geeft voorlichting op scholen en instellingen
- * maakt uitwisseling van stagiaires en vrijwilligers mogelijk
- * houdt donateurs op de hoogte middels de jaarlijkse nieuwsbrief
- * heeft al 25 jaar lage overheadkosten
- * is ANBI geregistreerd

Secretariaat

Yvon van Lankveld en Toby Mulder
Begijnenstraat 34, 6511 WP Nijmegen
☎ 06-36118215 / 06-10143536
E-mail: info@bonabaana.nl
IBAN: **NL60TRIO0788864068**

Meer informatie

Internet: www.bonabaana.nl
facebook: [bonabaana](https://www.facebook.com/bonabaana)
Instagram: [bonabaana](https://www.instagram.com/bonabaana)

